

Fra: "Duokta Reinbeitedistrikt" <duokta@gmail.com>
Sendt: mandag 14. april 2025 08.47.57
Til: "NVE Postmottak" <nve@nve.no>
Kopi: "sfnopost@statsforvalteren.no" <sfnopost@statsforvalteren.no>; "Brun-Jenssen, Christian" <christian.brun-jenssen@statsforvalteren.no>; "belsepetter@gmail.com" <belsepetter@gmail.com>; "Jan Edvard Pavall" <jan.edvard.pavall@gmail.com>; "mats.pavall@gmail.com" <mats.pavall@gmail.com>; "saraepavall@hotmail.com" <saraepavall@hotmail.com>; "Anja Jonassen" <aj@bronner.no>
Emne: Høringsuttalelse saksnummer 201304432 Nevervatn kraftverk i Fauske og Sørfold kommuner

Uttalelse fra Duokta reinbeitedistrikt, org. nr. 975603385

Til høring av søknad om planendring og forlenget byggefrist for Nevervatnet kraftverk i Fauske og Sørfold kommuner, Nordland

Duokta reinbeitedistrikt mener det er kommet nye momenter i saken som medfører at fristen for bygging av Nevervatn kraftverk ikke bør forlenges.

Etter at konsesjon for Nevervatn kraftverk ble gitt, har Statnett bygd en ny trafostasjon (Salten transformatorstasjon) i Straumvassbotn, Sørfold kommune. Det finnes ingen gyldig konsesjon for trafostasjonen, men byggingen er ferdig. Derfor har Statnett søkt om såkalt «endret konsesjon», en sak som NVE også har på høring nå med høringsfrist 28. april 2025.

Salten trafostasjon ligger ca. 7 kilometer i luftlinje fra Nevervatn. Nevervatn, Kjølvikdalen og området sør for Salten trafo inngår i samme vinterbeiteområde. Bygging av trafostasjonen innebærer at flyttleia forbi stasjonen er stengt. Dette er i strid med reindriftsloven § 22. For Duokta reinbeitedistrikt betyr det at vi er utestengt fra vinterbeitene nord for trafostasjonen, videre derfra østover mot riksgrensen og områdene på svensk side som vi kan bruke etter avtale med Tuorpon sameby. De eneste vinterbeiter vi nå har tilgang til øst for Fauskeidet, er sør for Straumvatn, rundt blant annet Røyrvatn, Nevervatn, Stifjell og Kjølvikdalen.

Området som berøres av utbygging av Nevervatn kraftverk, har derfor fått enda større verdi enn tidligere da vi også kunne bruke områdene nord for Salten trafo. Selv om det fins rasfarlige områder i det omsøkte området, er dette det eneste vinterbeitet vi nå har tilgjengelig øst i reinbeitedistriktet. Området brukes årlig fra seinhøst/tidlig vinter og så lenge det er mulig å holde reinen på vinterbeite her.

Hvis Nevervatn kraft får forlenget frist, og utbygging starter i neste femårs-periode, blir dette området også vanskelig å bruke. Det tar tid å venne reinen til endringer som skjer i landskapet. Reinen må lære seg å finne fram på egen hånd og følge landskapet på beitesøk og naturlig trekk. Ved plutselig omskiftninger i vær eller rovviltangrep, må vi kunne samle reinen raskt og flytte den, for eksempel fra Kjølvikdalen. Dette blir vanskelig hvis reinen ikke har fått venne seg til landskapsendringene og lært hvor det er trygt å ta seg fram. Beiting, naturlig trekk, oppsamling og flytting blir skadelidende.

Vi kan fremdeles ikke bruke områdene nord for Salten trafo. Det skyldes at flyttleia må utbedres fysisk, og det må foregå en tilpasning for at reinen kan passere fritt og uhindret. Selv om den fysiske tilpasningen skulle skje i løpet av sommeren 2025, er flyttleia ikke åpen og funksjonell før det har skjedd en tilpasning.

Duokta reinbeitedistrikt er i forhandlinger med Statnett om en tilpasningsperiode ved Salten trafo. Vi regner med at tilpasningsavtalen minimum tar fem år. Denne avtalen er ennå ikke kommet på plass. Vi trenger derfor alt tilgjengelig vinterbeite. I tillegg må vi være sikre på at flyttleia forbi trafostasjonen blir funksjonell, slik vi får tilgang til vinterbeitene som vi nå er utestengt fra.

En forlenget frist for bygging av Nevervatn kraftverk, sammen med andre inngrep, innebærer en samlet belastning som Duokta reinbeitedistrikt ikke er i stand til å håndtere. Vi frykter at dette kan bety at vi ikke kan drive reindrift som tidligere og dermed er fratatt muligheten til å utøve vår kultur knyttet til reindrift.

På denne bakgrunn mener Duokta reinbeitedistrikt at Nevervatn kraft ikke bør få forlenget frist for utbygging.

Andre merknader

Ellers vil vi påpeke at søknaden fra Nevervatn kraftverk, innebærer endringer av tidligere konsesjon. Av det vi kan se, skal blant annet inntaket flyttes til Nevervatn. Etter det vi husker fra forrige runde med konsesjonssøknad, ble inntaket i en planendringssøknad bestemt flyttet fra Nevervatn til vatn 393, jf. Kongelig resolusjon saksnr.17/2348, dato 6.3.2020. Det var også andre endringer som nå reverseres i forhold til konsesjonen. Vi går ikke nærmere inn på det her, da samlet belastning blir for stor, uansett hvilke løsninger som velges.

Duokta reinbeitedistrikt ble kontaktet på e-post av Nevervatn kraft 6. september 2024. Der framgår det at de er i en prosess angående detaljplan og ønsker å drøfte følgende:

- «*Plan for bygging av Nevervatn Kraft (her ønsker vi å se på en løsning sammen med dere med avbøtende tiltak for å korte ned byggetiden på vinteren)*
- *Endring på vannvei/inntakskonstruksjon (redusert naturtap)*»

Vi ble også forespeilet å få en oppdatert presentasjon uka etter, noe som aldri kom.

Duokta reinbeitedistrikt svarte på henvendelsen 12. september. Vi stilte oss positive til møte med Nevervatn kraft og foreslo en møtedato 18. – 20. september eller i starten av oktober. Etter den tid har vi ikke hørt mer fra Nevervatn kraft. Det neste vi da blir informert om, er at Nevervatn kraft søker om utsatt frist og endringer i konsesjon. Duokta reinbeitedistrikt vil derfor orientere NVE om at reindriften ikke er tatt med i noen forhåndsdrøfting eller er gjort kjent med endringene før søknaden ble sendt til NVE.

Konsultasjon

Av høringsbrevet kan vi ikke se at NVE har tilbudt Duokta reinbeitedistrikt konsultasjon. NVE har derfor fått en e-post datert 09.04.2025 med forespørsel om konsultasjon.

Hilsen Duokta reinbeitedistrikt